

**Tabulae Navfragii, Sev Echo Concionvm Aliqvot, Qvae
Blattarvm Inclementiam euasêre, de Festis ac Dominicis**

Qvarta Navfragii Tabvla Seu Echo Concionvm Aliqvot, Qvæ Blattarum
inclementiam euasêre, de Dominicis & Festis

Bosquier, Philippe

Coloniae, 1618

I. In die Cinerum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56172)

IN DIE CINERVM.

Leodij, in S. Martini Insulani Pa-
roeciâ, 1606.

Thema: *Memento, homo, quia puluis es, &
in puluerem reuerteris.* partim ex cap.
3. Genes. partim ex Ecclesiæ Rom.
Missali.

Dicendum ho-
diè mihi

- I. *Valdè flebilem esse hominum, maxi-
mè Christianorum, corruptelam;*
2. *Ecclesiam Catholicam, ab eâ corru-
ptelâ dupliciter filios suos hodie
reuocare. AV E.*

I.

*Valdè flebilem esse hominum, maximè Christiano-
rum, corruptelam.*

ERVNT, duos fuisse Philosophos, hu-
moribus (vt loquuntur) planè dispa-
res, sed philosophandi fine pares, Demo-
critum scilicet Abderitem, & Heracli-
tum Ephesium; ex quibus ille, ridere
semper solitus sit; iste, flere; vterque
tamen ob perditissimos ac stultissimos hominum
mores. Heraclito nostra omnia, miseræ; Democrito
A inep

ineptiæ videbantur. Malim tamen philosophari flendo, quàm ridendo, cum quòd flere sit magis hominis grauis, & ab opinione stultitiæ alienius, quàm ridere: (vnde & Gelasius ac risor ille Democritus à ciuibus suis vulgò demens habitus fuit) tum quòd à Christo *lugentes beati* prædicantur. *Matth. 5.* Denique quòd Christum ipsum agelastam vocamus, risorem non item. Fleuit enim sæpè, non solum puer in cunis, vt nos omnes, sed vir factus, vt videns ciuitatem Hierosolymorum, &c. vt Lazarum suscitaturus; vt pendens è cruce, &c.

Cæterum *suus cuique mos, & suum cuique pulcrum* fuit.

Sed vestram fidem Auditores: Vterque, hoc æuo nostro corruptissimo, si ab inferis cum Lazaro &c. excitaretur: ò quàm ille in multis desleret iam perditos mores, alius contrà quàm effusè rideret. Fletu, opinor, Heraclitus totus liqueceret; Democritus, risu os totum deformaret, ac discinderet.

An non enim quæso ridiculum, imò verò flebile potius, adolescentes sexennium & amplius audisse Philosophos, Theologos Louanij, Parisijs etiam in Sorbonâ; redisse tamen æquè rerum omnium ignaros atque idiotas, atque erant cum abierant, & omnes quæstiones à suo Curione sibi propositas, per verbum (*nescio*) soluere?

Clericus enim *indoctus per verbum nescio soluit*, ait vulgare prouerbum.

Tales planè Christiani, ideoque ridiculi, qui 40. 50. annos totos audiunt in Missa Prophetias, Evangelia, Conciones; legunt, *in lege Domini meditantur die ac nocte*; neque tamen tantillo meliores euadunt, imò deteriores multi, quàm cum baptizati sunt.

1. Timoth. 3. *Semper discentes, & nunquam ad scientiam veritatis peruenientes*, neque ad praxim ipsam, sue

siue actionem, in quâ virtutis omnis laus consistit.

Cicero initio lib. i. Offic. putat, filium suum debere abundare præceptis institutisque philosophiæ, ex tribus; primo, quòd Cratippum celebrem philosophum audiret; secundo, quòd annum iam eundem audisset; tertio, quòd id Athenis, id est, in vrbe omnis scientiæ parente. Quantò verò magis nos?

Nos enim non Athenis, sed in *Ecclesia firmamento veritatis*; non Cratippum, sed Christum omnis sapientiæ fontem; non vno anno, sed tot annos iam audire, neque adhuc sapere, an non flebile? Imò torrente lachrymarum, & quidem sanguinearum, si fieri posset, illud sit deplorandum.

Nonne, flebile dicam? an ridiculum? eos, quibus nihil crebrius obcinitur, quàm misericordiæ opera, quàm illud illustre Dei *memento*, id est mentionem primam in Iudicio futuram, de operibus misericordiæ & cultis & neglectis; interim sic operum misericordiæ præ cæteris nihil meminisse, ac barbaris sæpè immisericordiores esse, ac si de eâ nil audiuisent, vel nil omninò crederent.

Maximè verò ridiculi in Christianis, ac flebiles dies isti duo, hesternus scilicet, atque hodiernus. Hesternus, vobis ridiculus quidem, at Philosophis, seriis, & probis viris valdè flebilis: hodiernus contra vobis flebilis & lugubris; Philosophis verò, grauioribus, probis, lætus & iucundus, à mutatione aliquâ saltè exterâ, in melius; ridiculus verò idem, à tam subitâ illâ totiùs insolentissimæ bacchationis hesternæ mutatione, in modestissimam compositionem, vt flectendorum hodiè genuum, & capitum submittendorum cinerum adspersioni; item lachrymâ di, orandi, & quid non?

An non heri, vel Democrito ipsi alioquî omnia ridèti flebilis esse potuit, properata & intempestiua ad

ientacula penè tricesies eodem die iteràda surrectio;
ad sectandam ebrietatem; ad bacchandum; ad incur-
rendam *voluntariam* illam omnem *insaniam*?

An non vel Heraclito ipsi omnia deploranti, si
comparauerit hesternis hodiernos mores, tam sub-
ita mutatio, risum quamlibet nolenti extorque-
bit?

Romani tollent Equites, Peditesque cachinnum.
Horat. in Arte.

Certè ferunt, Turcarum Legatos in primis mirari
in Christianis, ac quærere: *ecquã tandem lege cau-
tum sit, aut permissum, heri adeò inolescere; hodiè ve-
rò tam derepentè adeò sapere?* Aliquando enim eos
mutationem tantam tamque subitam videre contin-
git, cum apud Christianos Principes legatione fun-
guntur?

Et audiui, relatu amici, non indocti hominis,
Heroldum, quem vocant, Turcicum aliquãdo fuisse,
qui visis bidui huius moribus Christianorum, suis
retulerit, *nescio quid mysterij noui, apud Christianos
biduo illo fuisse, quod scilicet Bacchanaliorum die in-
sanuissent penè omnes, oua inuicem certatim iactãssent,
&c. contra sequenti die, ad mentem omnes redissent,
tristes templum adiuissent, capita cinere conspersissent,
denique quouis vel Philosopho, vel Sacerdote sapientio-
res apparuissent.*

O quàm meritò nescio quis, vel Heraclitus, vel
probus dicat tali die: *Quis dabit capiti meo aquam,
& oculis meis fontem lachrymarum? & plorabo die
ac nocte interfectos filia populi mei?* Ierem. 9.

interfectos in-
quam, qua

- 1. Gula sua gladio?
- 2. Gladio alieno, quem tamen strin-
xerint gula & ebrietas?
- 3. Gladio peccatorum, qua varia hen-
commiserunt, &c.

II.

*Ecclesiam Catholicam, ab eâ corruptelâ, dupliciter
filios suos hodiè reuocare.*

Hactenus de stultitia hesterna Auditores. Benè
habet, aut non omninò malè, si saltem hodiè conuer-
timur; si Ecclesiam audimus aientem: *Memento ho-
mo, &c. & dupliciter filios alia ac meliora docentem,*
verbo scilicet, & factò.

Est enim docendi genus verbo tantum: est & signo
tantum: est utroque.

Nutu signisque loquuntur, ait ille.

Plenissimum autem docendi genus est, quod fit
verbo, & factò: item præcepto, & similitudine, siue
exemplo.

Alterius sic

Altera poscit opem res: & coniur at amicè. Horat. in
Arte.

Frigida planè omnis Oratoris dictio, nisi etiam a-
ctiōe congrua roboretur.

Segnius irit ant animos demissa per aurem,

Quam quæ sunt oculis subiecta fidelibus:

& quæ *Ipse sibi tradit Spectator.* Horat. in arte.

Solenne ergò Deo, Prophetis, Christo, & Eccle-
sia, verbo & factò pleraque multa docere, id est, cæ-
remonijs, & spectaculorum piorum exhibitione, vt
animi potentius visu, quam auditu raptantur.

D. Gregor. homil. 31. in Euange. *Christus aliquan-
dò verbis, aliquando operibus loquitur: aliquando aliud
verbis, atque aliud rebus: aliquando autem hoc verbis,
quod rebus.*

V. Beda lib. 3. in capit. 11. Marci. Quomodo Domi-
nus multa in parabolis dicere, ita etiam nonnulla in
parabolis facere solebat. Vide ibi pulcra.

D. Augusti. . . . *Miracula Christi, & opera, & ver-
ba sunt: opera, quia facta sunt; verba, quia signa sunt.*

Genes. 41. Pharaoni præsignarunt famem futuram, post frugum copiam, vaccæ septem pingues à macilentis deuoratae.

Daniel. 2. Statuæ excelsæ per lapilli contactum delectio, Nabuchodonosori ruinam regni ostendit.

Daniel. 4. Idem præfigurauit somnium Regis, de procerâ illâ arbore præcisa.

3. Reg. 11. Propheta Silonites, conscisso pallio suo nouo in 12. partes, ostēdit Ieroboamo regni Salomonis discissum iri, ei que decē tribus obuēturas, &c.

Iere. 16. Ieremias lagunculæ coram populo cōmitione, innuebat futurâ Iudæorum desolationem.

Idem aliquandò incessit catenis oneratus, &c.

Ecclesia hodiè nos docet verbo: cū ait: Memento homo, &c. & facto, ceu ceremoniæ spectaculo, cum cineribus sacris capita nostra respergit.

Neque satis scio, an utilior vllâ toto anno ab Ecclesia fiat lectio, quàm ista sit, præter illam, quæ de tota passione Christi est.

Cognitionem enim sui, & illud celebre. *nosce te ipsum*, Delphici templi valuis aureo caractere inscriptum refricat. *Hac de re vide nostram Academiam peccatorum, tom. 4. concion. 3. part. 1. in fine, & p. 2. 3. & conc. 4.*

* *1. Verbis illis: Memento &c. admonet nos pia mater* } *1. Principij & originis nostræ, ad humiliationem;*
2. Finis, ad pœnitudinem & metaniam, de hesternis, & pristinis stultitijs nostris.

* *2. Facto, id est, cinere, admonet operum, seu modi pœnitentiæ, vt luxu vestium, cultuque nimio deposito, sacco, cinere, sordibus, humidormitionibus Deum placare conemur, &c.*

Harum enim rerum sunt homines admodum obliuiosi, alioquî cæterarum nimium memores.

Scribunt

Scribunt in marmore laesi, vbi obliuionis artem malim: cum verò alios ipsi læsere, faciliè obliuiscuntur, vbi arte memoriæ opus sit.

Perunt Themistoclem, cum ludum præteriret, in quo diceretur artis memoriæ esse professio, contempisse, ac dixisse: *At ego malim artem obliuiscendi: ego verò Christianis vtramque optem, vt melius recorentur, quorum tam faciliè obliuiscuntur, obliuiscantur, quorum non expedit reminisci.*

Fuere quidem, qui se homines esse admonerentur, aut admoneri quotidie se vellent; at Ecclesia non tantum admonet, vt perpetuum nostrum *memento* sit, (vt sic vocem) quod homines simus, id est rationales, quod gloriæ est, quia commune cum Angelis; sed quod cinis, & quod mortales, quod est commune cum iumentis & brutis, & ignominia est, ad fastus nostri, ac cornuum submissionem.

Aelianus lib. 8. var. hist. cap. 15. Philippus Macedo magni Alex. pater, victis in Cheroneâ Atheniënsibus, puero delegauit hoc officij, vt ei quotidie manè ter proclamaret: PHILIPPE, HOMO ES: neque ipse prodibat, (vt fertur) neque quemquam conuenire se volentium antè admittebat, quàm eam quasi lectionem ter audiuisset, Rex à puero.

Non nescius erat scilicet, *Victoriã* (vt ait Cicero orat. pro M. Marcello) *naturã insolentẽ & superbã esse.*

Solebant olim quoque Romæ triumphantibus in curru, adiungi, qui, in medio fastu pompaque triumphali, illis crebrò dicerent: *Hominem te esse memento.* D. Hier. in epist.

Quò profit, Hominem se cogitare ac mortalem, vide in nostro Orbis terrore Conc. 2. part. 1. 2. & 3.

Maius aliquid molitur, & melius dicit Ecclesia, cū hodiè singulis ait: *memento, quia puluis es, aut cinis, &c.*

Cinere enim scire se esse, multò est potentius ad

humiliationem, quam scire se esse hominem.

Neque verò tantùm ait cinerem nos esse, aut fuisse, sed in cinerem quoque reuersuros, seriùs aut citiùs. O vile hominis tam principium, quàm exitium.

* 1. *Cineri* an non melius iacere, quàm in altum iactari, vt seruetur moles tota? ita homini melius non assurgere, vt saluus sit.

* 2. *Cineri* an non decentius facco seruari, quàm ferico? & homini quoque modestè vestiri, panno quàm auro, conuenientius.

* 3. *Cinis* idem omnium omninò lignorum: & homines omnes, saltem mortui, pares.

Paucis viuis hæc Abrahæ vox, ad Angelos hospites suos, vsurpatur: *Loquar* (.i. audebone loqui) *ad Dominum, cum sim puluis & cinis?* Genes.

Istam iactant potius: *Et mi genus ab Ioue summo.* Et has:

*Si genus excutias, Equites, ab origine primâ,
Vsq̄ue per innumeros, inueniemur auos.* Ouid.

Quid verò tu aliud, quàm ego, aut ego quàm tu? quid Rex aliud à subdito? puluis ac cinis, initio, ac fine, omnes sumus.

Quid superbis terra & cinis? Eccl. 10.

Senec. lib. 3. natur. quæstion. *Quid clientulo tuo transceris? sustine paululum, venit mors, quæ vos pares efficiat.*

D. August. lib. de nat. & grat. *Respice sepulchra, & discerne, si potes, victum à Rege.*

Par cinis myrrhatorum, mitratorum, mitridatorum ac Mithridatum, & inopum mitris ac diademate carentium.

Scitè quidam, seu Diogenes Cynicus, seu (vt alijs placet) Rex quispiam Brachmanorum, retudit Alexandri factum, ista speculatione: Interroganti enim, quid

quid ita mortuorum ossa intueretur? respondit: *Caluariam & ossa Philippi, patris quondam tui, quæros; sed inter plebeiorum non discerno.*

Alphonfus Aragonum Rex satis intellexit, qui rogatus, *que res Reges ac priuatos; diuites ac pauperes; claros obscurosque, denique omnes omnino æquaret;* respondit: *Cinis.* Lib. 4. de reb. gestis Alphonf.

Pauonem, qui latè explicatis versicoloribus Iris quasi specie, plumis suis, adèd superbit, ferunt, tandem inspectis pedibus deformibus, humiliari; cur non etiam homo diuitijs, genere, honoribus, quasi plumis, &c. arrogantior, facile dimissior ac melior fiat, inspectis ortus sui principijs, quasi pedibus, & fine ac cinere, in quem redit?

Agathoclem ferunt, Tyrannum illum Siculum, & ex homine libidini, & latrocinijs dedito; deinde gregario tantum milite; deinde Centurione; deinde Tribuno militum; in demortui tandem Regis locum suffectum, & Regem creatum, quod patrem figulum habuisset, vsum semper fuisse in mensa vasculis Samijs, scilicet, vt continua primæ tenuitatis suæ memoria faceret submissiorem, aut superbire prohiberet.

Fama est, scitilibus cœnasse Agathoclea Regem,

Atque ab acum Samio sapè onerasse luto.

Fercula gemmatis cum poneret aurea vasis,

Et misceret opes, pauperiemque simul,

Quærenti causam respondit. Rex ego qui sum

Sicania, figulo sum genitore satus.

Fortunam reuerenter habe, quicumque repentè

Duces ab exili progredièrè loco. Ausonius lib. epigram. 8. hoc tit. *Exhortatio ad modestiam.*

Addunt alii, nec malè, fecisse hoc etiam ad inflâmandos suos ad capeffendam virtutem, atque ostendendum, iter ad honores patere etiam sordidissimæ

conditionis hominibus; magno sanè pudore, nescio quorum. suam vel originem, vel pristinam tenuitatem dissimulantium, imò studiosissimè occultantium, cum ad maiora prouecti sunt.

Sic enim sibi nocent, nec aliis profunt, profuturi alioqui vtrisque; sibi, modestiæ studio inde aucto; aliis, quasi calcaribus additis, ad virtutem consecrandam.

Agathoclem imitari videntur Pontifices nostri Summi, adhuc sigillantes sua annulo piscatoris, & mero plumbo, quasi ei perpetuò memores, se pauperis piscatoris Petri esse successores.

Cæterùm (Auditores) etsi Pontificibus hodiè, Regibusque verè dicatur, æquè vt nobis, & subulcis: *Memento homo, quia puluis es, &c.* non eò dicitur, vt à subditis contemnantur, sed vt ipsi ortus finisque sui non obliuiscantur.

Ipfos oportet iam Maiestatis suæ obliuisci, nos verò subditos meminisse.

Si quis subditus Regem &c. contemnit, quia cinis fuit, & iterum erit; possit Rex, & qui ius superior, quod fecit Amasis Aegypti Rex, imitari.

Herodotus lib. 2. hist. siue in Euterpe, sic de illo ad verbum. *Aprie sublato, regnavit Amasis (med. longa, apud Lucan. 9.) e tribu (seu praefectura, vel prouincia) Saitana, & vrbe, cui nomen est Siuph. Eum inter initia Aegyptij contemnere, nec vllius sane momenti ducere, vt qui plebeius fuisset, nec insigni familia ortus. Eos vero postea Amasis ad se solertia, non asperitate perduxit. Erant ei cum alia bona infinita, tum verò peluis aurea, in qua tam ipse, quam omnes conuiuæ, semper pedes abluebant. Hanc ille confregit, ex eaque daemone (al. numinis) statuam fecit, & in appositissimo vrbis loco statuit. Aegyptij simulachrum adeuntes magnoperè venerari. Id Amasis fieri à popularibus edocbus, conuocatis Aegyptiis*
ape-

aperit, ex illa pelui, in qua pedes abluere consuissent, factum esse simulachrum quod tunc tãtoperè venerarètur. Itaque se aiebat perinde atque peluim esse factum. Et si enim antehac fuisset plebeius, in presentiarum tamen esse ipsorum Regem, eoque iubere, vt sibi honor haberetur, atque reuerentia. Hunc in modum ad se traduxit, ita vt æquum censèrent ei seruire. Hæc ibi.

Sacræ templorum nostrorum imagines nihilominus venerandæ, etsi ex ligno antea humi iacente, & prostitato, fuerint factæ; nec Christi crucifixi, aut Christophori alicuius effigies idè minus honoranda, si quã cõtigerit ex corpulento illo ligno esse factam, ex quo semper in orbem actò alæ molares cohærēt, & similiter voluuntur.

Memento tu homo subdite, quid sint nũc Reges: Tu Rex, Pralate, &c. memento, quid fueris, crisque: qui puluis es, & in puluerem reuertaris, & quotidie reuertaris.

Palea.

* I. D. Augustin, serm. 147. de Temp. Christus locutus est, non solum verbis ad aures eorum (qui tunc fuerunt), sed etiam specie ad oculos eorum: parumque erat se præbere cernendum, nisi etiam offerret pertractandum atque palpandum.

Idem tract. 24. in Ioann. Quia ipse Christus verbum Dei est; etiam factum Verbi, Verbum nobis est.

FERIA